

Bruselj, 31.7.2020
COM(2020) 346 final

**POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU IN
RAČUNSKEMU SODIŠČU**

o upravljanju jamstvenega sklada Evropskega sklada za trajnostni razvoj

VSEBINA

1. Uvod	2
2. Operativni okvir	2
3. Upravljanje jamstvenega sklada EFSD v letu 2019	3
3.1. Finančno upravljanje	3
3.2. Sestava in ključne značilnosti portfelja	3
3.3. Donosnost.....	4
4. Finančni računi	4
4.1. Računovodski izkazi jamstvenega sklada EFSD na dan 31. decembra 2019	4
4.2. Oblikovanje rezervacij	7
5. Ocena ustreznosti ciljnega zneska in ravni sredstev v jamstvenem skladu EFSD.....	7

1. UVOD

Pravna podlaga za to poročilo je Uredba (EU) 2017/1601 (v nadaljnjem besedilu: uredba o EFSD)¹. V členu 16(3) uredbe o EFSD je določeno, da Komisija Evropskemu parlamentu, Svetu in Računskemu sodišču predloži poročilo o upravljanju jamstvenega sklada Evropskega sklada za trajnostni razvoj (v nadaljnjem besedilu: EFSD) v preteklem koledarskem letu, vključno z oceno o ustreznosti rezervacij in ravni sredstev jamstvenega sklada ter o tem, ali jamstveni sklad EFSD potrebuje dodatna sredstva.

2. OPERATIVNI OKVIR

EFSD zajema financiranje operacij v Afriki in sosedstvu EU, vključno z operacijami mešanega financiranja in jamstvom EFSD. Jamstvo EFSD je ključni inovativni element, ki se uporablja za zmanjšanje tveganj pri naložbah v trajnostni razvoj v partnerskih državah, s čimer pomaga mobilizirati naložbe, spodbuja trajnostni in vključujoči gospodarski in družbeni razvoj, krepi dodatnost ter privablja sredstva zasebnega sektorja. Namen jamstva je, da deluje kot mehanizem za zmanjševanje tveganja, ki pritegne financiranje zasebnega sektorja, hkrati pa preprečuje izkrivljanje trga.

Jamstvo EFSD je bilo določeno za skupni znesek v višini 1,5 milijarde EUR, ki se krije iz splošnega proračuna. Do konca leta 2019 so dodatni prispevki za podporo jamstvenemu skladu EFSD vključevali 50 milijonov USD iz Fundacije Billa in Melinde Gates, 9,6 milijona EUR od Danske, 300 000 EUR od Češke in 100 000 EUR od Estonije.

S členom 14 uredbe o EFSD je bil ustanovljen jamstveni sklad EFSD, ki je likvidnostni blažilec, iz katerega se izplačajo upravičeni partnerji v primeru unovčitve jamstva EFSD. Unija je za kritje svojih finančnih obveznosti namenila 750 milijonov EUR, kar ustreza 50 % obveznosti jamstva EU.

Jamstveni sklad EFSD je bil dejansko vzpostavljen leta 2018. Znesek v višini 600,1 milijona EUR je bil skladu izplačan 31. decembra 2019.

Informacije o izvajanju EFSD so bile vključene v nedavno poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu². V poročilu, ki temelji na rezultatih neodvisne zunanje ocene, je bilo ugotovljeno, da je EFSD izjemno relevanten za potrebo po novem globalnem modelu razvojnega financiranja ter za naložbene potrebe v podsaharski Afriki in regijah sosedstva EU.

¹Uredba (EU) 2017/1601 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. septembra 2017 o vzpostavitvi Evropskega sklada za trajnostni razvoj (EFSD), jamstva EFSD ter jamstvenega sklada EFSD.

² COM(2020) 224, Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o izvajanju Evropskega sklada za trajnostni razvoj.

3. UPRAVLJANJE JAMSTVENEGA SKLADA EFSD V LETU 2019

3.1 Finančno upravljanje

Naložbeni portfelj jamstvenega sklada EFSD se vlaga v skladu z načeli upravljanja iz Sklepa Komisije C(2017) 7693 z dne 22. novembra 2017 o odobritvi smernic za upravljanje sredstev v jamstvenem skladu EFSD.

V teh smernicah je predvideno, da se s sredstvi v naložbenem portfelju zagotovi zadostna likvidnost za morebitne unovčitve jamstva ter hkrati optimalen donos in stopnja tveganja, ki je združljiva z ohranjanjem visoke ravni varnosti in stabilnosti.

Sprejete so bile naložbene strategije in strategije obvladovanja tveganj, ki izražajo naložbene cilje in obete glede tržnih razmer. Naložbeni pristop je bil usmerjen v večjo diverzifikacijo v različnih razredih sredstev s stalnim donosom.

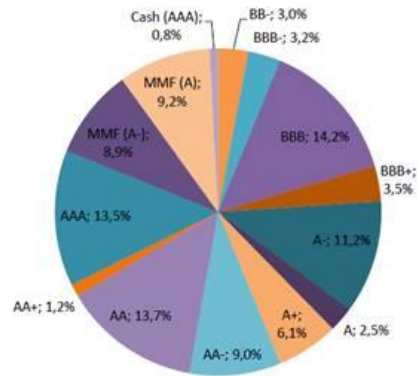
3.2 Sestava in ključne značilnosti portfelja

Naložbena strategija usmerja upravljanje sredstev naložbenega portfelja jamstvenega sklada EFSD za doseganje naložbenih ciljev. Ta naložbena strategija je izražena v obliki referenčne vrednosti, ki določa okvirne ciljne dodelitve za različne kategorije dovoljenih finančnih sredstev v portfelju.

Naložbeni portfelj je bil 31. decembra 2019 sestavljen predvsem iz vrednostnih papirjev, ki so jih izdale države, podnacionalni subjekti, nadsacionalni subjekti, agencije in tuje vlade (45 % tržne vrednosti glede na 52 % za referenčno vrednost), nezavarovanih obveznic, ki so jih izdala podjetja in finančne institucije (22 % tržne vrednosti glede na 18 % za referenčno vrednost), ter kritih obveznic (14 % tržne vrednosti glede na 0 % za referenčno vrednost). Preostanek je bil v glavnem dodeljen skladom denarnega trga.

Konec leta 2019 je bila izpostavljenost portfelja iz naslova obveznic, ki so v skladu z okoljskimi in socialnimi merili ter merili upravljanja, več kot dvakrat višja od referenčne vrednosti.

Trajanje portfelja ob koncu leta 2019 je bilo 2,51 leta, bonitetne ocene vrednostnih papirjev EFSD pa so razdeljene na naslednji način:

Večina portfelja je naložena v likvidne vrednostne papirje, zadosten del (14 % skupne vrednosti portfelja) pa zapade v manj kot 12 mesecih.

Profil portfelja, kar zadeva trajanje, kreditno tveganje in likvidnost, je bil usklajen v skladu z napovedanimi denarnimi tokovi iz operacij EFSD v okviru jamstva EU (npr. napovedane unovčitve, prihodki).

3.3 Donosnost

Letna donosnost je izračunana na časovno tehtani podlagi, da nanjo ne bi vplivala velikost portfelja, ki se je med letom precej povečala.

V zelo zahtevnem tržnem okolju, za katerega so značilni na splošno negativni ali zgodovinsko nizki donosi, skupaj z veliko nestanovitnostjo trga in negotovostjo, je sklad v letu 2019 dosegel letno absolutno donosnost v višini 0,242 % (časovno tehtana donosnost pred odbitkom stroškov in provizij). Ta donos je v skladu z letno donosnostjo referenčne vrednosti EFSD (0,149 %) in je bil dosežen ob negativnih obrestnih merah v evrskem območju (zlasti za izpostavljenosti, ki jih trgi obravnavajo kot izpostavljenosti „brez kreditnega tveganja“ in likvidne izpostavljenosti v Evropi).

4. FINANČNI RAČUNI

V nadaljevanju so predstavljene finančne informacije v zvezi z jamstvenim skladom EFSD. Jamstvo EFSD v letu 2019 ni bilo unovčeno.

4.1 Računovodski izkazi jamstvenega sklada EFSD na dan 31. decembra 2019

Zaradi pozitivnega razvoja trga s padcem krivulje donosa za evrsko območje in dobro donosnostjo večine sektorjev s stalnim donosom, kot je opisano v točki 3.3 zgoraj, so se skupna sredstva jamstvenega sklada EFSD ohranila v višini celotnih prispevkov in 31. decembra 2019 znašala 599,59 milijona EUR kljub učinku negativnih obresti. Sredstva so zajemala portfelj naložbenih vrednostnih papirjev, razvrščen kot razpoložljiv za prodajo (594,71 milijona EUR), in denarna sredstva (4,88 milijona EUR).

Kar zadeva izkaz poslovnega izida za leto 2019, je bil poslovni izid jamstvenega sklada EFSD ob koncu leta nekoliko negativen, in sicer –0,26 milijona EUR³. Glavni razlog za to so negativne obresti na gotovinski saldo in vrednostne papirje (–0,45 milijona EUR), nastale zaradi večinoma negativnih obrestnih mer in ki bi se lahko le delno izravnale z realiziranim dobičkom od prodaje vrednostnih papirjev in prihodki iz naslova posojanja vrednostnih papirjev (0,19 milijona EUR).

Bilanca stanja na dan 31. decembra 2019

(zneski, izraženi v EUR)

SREDSTVA

	31. december 2019	31. december 2018
	v EUR	v EUR
NEKRATKOROČNA SREDSTVA	348 061 980	3 577 001
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	348 061 980	3 577 001
KRATKOROČNA SREDSTVA	251 527 281	271 469 460
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	246 643 539	5 795 882
Terjatve (tj. provizije za izposojanje vrednostnih papirjev)	1 595	–
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki	4 882 147	265 673 578
<i>Tekoči računi</i>	<i>4 885 215</i>	<i>265 721 781</i>
<i>Obračunane obresti na denarna sredstva in njihove</i>	<i>(3 068)</i>	<i>(48 203)</i>
SKUPNA SREDSTVA	599 589 261	275 046 461

NETO SREDSTVA IN OBVEZNOSTI

	31. december 2019	31. december 2018
	v EUR	v EUR
NETO SREDSTVA	599 567 587	275 030 778
Prispevek iz proračuna EU	600 100 000	275 100 000

³ To je v skladu s denarno tehtanim donosom v višini –0,103 %, ki upošteva znatno povečanje velikosti jamstvenega sklada EFSD v letu 2019 zaradi proračunskih prispevkov v fazi priprave. V letu 2019 je bil denarno tehtani donos nižji kot časovno tehtana donosnost iz točke 3.3. Časovno tehtani donos je uradna donosnost, sporočena za vse dejavnosti upravljanja sredstev ES, saj omogoča odpravo učinkov izkrivljanja, ki so nastali zaradi prilivov in odlivov.

Rezerva za pošteno vrednost	(188 713)	(655)
Zadržani čisti dobiček	(68 567)	–
Poslovni izid v zadevnem letu	(275 133)	(68 567)
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	21 674	15 683
Druge obveznosti iz poslovanja	21 674	15 683
SKUPNA NETO SREDSTVA IN OBVEZNOSTI	599 589 261	275 046 461

Izkaz poslovnega izida za leto, ki se je končalo 31. decembra 2019

(zneski, izraženi v EUR)

	2019	2018
	v EUR	v EUR
Prihodki iz poslovanja	–	–
Stroški iz poslovanja	–	–
Drugi stroški iz poslovanja	(15 000)	(15 000)
<i>Revizijske pristojbine</i>	(15 000)	(15 000)
REZULTAT IZ POSLOVANJA	(15 000)	(15 000)
Finančni prihodki	188 403	(1 088)
Prihodki od obresti:	(54 689)	(1 088)
<i>Denarna sredstva in njihovi ustrezniki</i>	–	–
<i>Za prodajo razpoložljiva sredstva</i>	(54 689)	(1 088)
<i>Drugi prihodki od obresti</i>	–	–
Realiziran dobiček od prodaje sredstev, razpoložljivih za	240 839	–
Prihodki od posojanja vrednostnih papirjev	2 253	–
Finančni odhodki	(448 536)	(52 479)
Odhodki za obresti na denarna sredstva in njihove	(404 272)	(50 958)
Realizirana izguba od prodaje sredstev, razpoložljivih za	(15)	–
Skrbniške provizije in drugi finančni odhodki	(44 249)	(1 521)
FINANČNI REZULTAT	(260 133)	(53 567)
POSLOVNI IZID ZA ZADEVNO LETO	(275 133)	(68 567)

4.2 Oblikovanje rezervacij

Jamstveni sklad EFSD se oskrbuje s sredstvi iz proračuna Unije in Evropskega razvojnega sklada. Za sedanji večletni finančni okvir (2014–2020) podrobni viri financiranja jamstvenega sklada EFSD vključujejo: 400 000 000 EUR iz splošne rezerve Evropskega razvojnega sklada in 350 000 000 EUR iz splošnega proračuna Unije, vključno iz evropskega instrumenta sosedstva. Jamstveni sklad EFSD se lahko financira tudi s prostovoljnimi prispevki držav članic ali drugih donatorjev, donosi na vložena sredstva, prihodki in zneski, izterjanimi od dolžnikov, ki niso poravnali obveznosti. Estonija, Češka, Danska ter Fundacija Billa in Melinde Gates so do konca leta 2019 podpisale sporazume za dodatne prispevke v skupni višini približno 49 milijonov EUR⁴.

Jamstveni sklad je bil ustanovljen leta 2018 in prvo plačilo v višini 75 milijonov EUR je bilo izvedeno novembra 2018. Do 31. decembra 2019 so skupna plačila, ko so bila v jamstveni sklad vplačana iz proračuna EU, znašala 600,1 milijona EUR. Jamstvo EFSD do konca leta 2019 ni bilo unovčeno.

5. OCENA USTREZNOSTI CILJNEGA ZNESKA IN RAVNI SREDSTEV V JAMSTVENEM SKLADU EFSD

Do 31. decembra 2019 so bili sklenjeni skupno trije sporazumi o jamstvu EFSD v višini 165 milijona EUR, eden v letu 2018 in dva v letu 2019⁵.

Ciljni znesek jamstvenega sklada EFSD je bil določen na ravni 50 % skupnih obveznosti jamstva EU. Skupna plačila iz proračuna EU v jamstveni sklad do 31. decembra 2019 znašajo 600,1 milijona EUR, zato rezervacije v celoti krijejo tveganje za podpisana jamstva.

V skladu s členom 4(2) uredbe o EFSD Komisijo pri operativnem upravljanju EFSD podpira tehnična skupina za ocenjevanje jamstva, ki jo sestavljajo strokovnjaki s področja kreditnega tveganja iz več evropskih finančnih institucij. Njena vloga je Komisiji zagotavljati neodvisno in nepristransko tehnično strokovno znanje o zadevah, povezanih z bančnimi posli, podpirati njene odločitve v zvezi z dodelitvijo jamstva EFSD ter spremljanje tveganja med izvajanjem projektov, ki so upravičeni do jamstva.

⁴ Estonija: 100 000 EUR; Češka: 300 000 EUR; Danska: približno 9,4 milijona EUR; Fundacija Billa in Melinde Gates: približno 39,2 milijona EUR (50 milijonov USD) – že vplačani znesek znaša 19,2 milijona EUR.

⁵ Do aprila 2020 so bili podpisani še štirje sporazumi v skupni višini 196 milijonov EUR.